

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Watergebonden bedrijventerrein Midden-Zeeland

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop

17 april 2009 / rapportnummer 2206-67

1. OORDEEL OVER HET MER

De provincie Zeeland is voornemens een watergebonden bedrijventerrein te realiseren in Midden Zeeland. Om te bepalen op welke van negen locaties dit terrein moet komen is een milieueffectrapport (plan-MER) opgesteld. De Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) is gevraagd hierover te adviseren.¹

Tijdens de toetsing heeft een tussentijds overleg plaats gevonden tussen de Commissie, het bevoegd gezag en de initiatiefnemer. Daar heeft de Commissie (mede naar aanleiding van de zienswijzen en adviezen) kenbaar gemaakt dat het MER naar haar oordeel op een aantal essentiële onderdelen onvolledig is. Naar aanleiding daarvan heeft het bevoegd gezag de Commissie verzocht de advisering op te schorten om de initiatiefnemer in de gelegenheid te stellen een aanvulling op het MER te maken. De aanvulling betrof:

- de beschrijving en onderbouwing van nut en noodzaak van het voorne- men en de verschillende beschouwde alternatieven;
- de beoordeling op natuuraspecten en cultuurhistorie van de negen be- schouwde locaties;
- de beoordeling op natuuraspecten van de twee voorkeurslocaties.

Voor de leesbaarheid is de aanvulling uitgebracht in de vorm van een nieuw, aangepast MER.²

De Commissie is van mening dat ook met de aanvullende informatie op enkele onderdelen informatie ontbreekt die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Op de overige punten is de informatie toereikend. De tekortkomingen betreffen:

- de beschrijving van de aard van de ruimtebehoefte en daarmee onder- bouwing van nut en noodzaak van het initiatief;
- de onderbouwing van de keuze om de ruimtebehoefte onder te brengen op een nieuw bedrijventerrein in plaats van vestiging op één of meerdere bestaande bedrijventerreinen;
- de onderbouwing van de effectscores, met name op het aspect natuur.

De Commissie constateert dat in het MER en de aanvulling randvoorwaarden en (bestuurlijke) voorkeuren onvoldoende van elkaar gescheiden worden en dat er soms sprake lijkt van tegenstrijdigheden. Voor het vervolgproces adviseert de Commissie een meer systematische werkwijze. Deze staat beschreven in hoofdstuk 3 van dit advies.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep, data, termijnen en overige technische gegevens, zie bijlage 1.

² PlanMER Watergebonden Bedrijventerrein Midden-Zeeland, d.d. 27 maart 2009.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Beschrijving en onderbouwing initiatief en alternatieven

2.1.1 Beoogde bedrijvigheid

MER

Uit het MER blijkt alleen in algemene termen welke typen bedrijvigheid precies beoogd worden. Hierdoor wordt onvoldoende inzicht gegeven in de breedte van effecten die kunnen optreden. Het is immers niet duidelijk welke effecten kunnen optreden en in welke mate. Omdat in dit geval grotendeels al bekend is welke bedrijven zich er zullen vestigen, is beter inzicht mogelijk.

Aanvulling

Ook in de aanvulling is niet expliciet omschreven voor welke typen bedrijvigheid het nieuwe terrein bedoeld is. Niet helder is om hoeveel bedrijven en van welke omvang (bij benadering) het gaat, noch wat de benodigde capaciteit is voor aan- en afvoer over weg en over water. Wel kan uit de beschrijving van het aspect geluid worden afgeleid dat er in ieder geval sprake is van een betoncentrale. Door dit gebrek aan gegevens is niet te beoordelen welke locaties mogelijk geschikt zouden zijn of al op voorhand zouden moeten afvallen op grond van het beoogde type bedrijvigheid.

Mondeling is toegelicht dat de 'harde' ruimtebehoefte op dit moment alleen voortkomt uit de noodzaak tot uitplaatsing van twee betongerelateerde bedrijven uit Goes. Dit betreft, inclusief uitbreidingswens, ca. 9 ha. Daarnaast is er een 'passieve / potentiële' vraag van diverse bedrijven in regio de Bevelanden. Deze zouden, indien er een watergebonden bedrijventerrein wordt aangelegd, in principe geïnteresseerd zijn.

■ De Commissie adviseert bij het vervolgproces allereerst uit te gaan van de technische randvoorwaarden, waaronder een onderbouwing van de 'harde' ruimtebehoefte en benodigde kadelenkte. Zie verder hoofdstuk 3 van dit advies.

2.1.2 Beschrijving van het initiatief

MER

In het MER staan verschillende cijfers over:

- de uitbreiding in omvang (aantallen ha en kadelenkte) van het havengebonden bedrijventerrein;
- de uitbreiding in omvang met een 'droog' bedrijventerrein.

De Commissie heeft er tijdens het tussentijdse overleg op gewezen dat gezien een recente uitspraak over een initiatief voor een nieuw bedrijventerrein veel belang gehecht moet worden aan een duidelijke en consistente onderbouwing van nut/noodzaak.³

In fase I van het MER is een selectie gemaakt van negen naar twee locaties. In fase II worden de twee geselecteerde locaties, te weten Schorebrug en Goese Sas Oost, onderling in meer detail vergeleken.

³ In een recente uitspraak van de Raad van State is gesteld dat er (volgens het Omgevingsplan) reeds een overschot aan bedrijventerreinen in de Bevelanden bestaat. Eventuele toekomstige uitbreiding zal daarom zeer goed onderbouwd moeten worden (ABRvS 200709027/1; vernietiging van het besluit van GS inzake bedrijventerrein Sloepoort).

De beschrijving van het initiatief in fase II is anders dan in fase I. Twee voorbeelden hiervan:

- In fase I is uitgegaan van een langshaven, in fase II van een insteekhaven (p. 101).
- In fase I is uitgegaan van toegankelijkheid van de beschouwde locaties voor CEMT klasse III schepen, terwijl in fase II wordt uitgegaan van (grotere) CEMT klasse IV schepen.⁴

Voor beide voorbeelden geldt, dat indien de beschrijving uit de tweede fase was gehanteerd in de eerste fase, de score, en daarmee mogelijk de afweging tussen de locaties, anders zou zijn uitgevallen:

- Schorebrug scoort in fase I voor 'doorsnijding van bodem' op basis van géén insteekhaven neutraal, maar in fase II dubbel min.
- Als een nieuwe haven alleen toekomstbestendig is als zij geschikt is voor schepen van CEMT klasse IV, zou Goese Sas Oost moeten worden uitgesloten.

Hierdoor is het volgens de Commissie niet uit te sluiten dat in fase I locaties onterecht afgevallen of aangebleven zijn.

Aanvulling

Uit de aanvulling blijkt dat de wens tot uitbreiding met een 'droog' bedrijventerrein is verlaten. De Commissie gaat ervan uit dat de Structuurvisie ook in die zin zal worden aangepast.

In de aanvulling wordt in §3.7.1 (p.83 / 84) eerst gesteld dat voor de locatie Schorebrug 'waarschijnlijk' een insteekhaven nodig is. Verderop in dezelfde paragraaf staat dat zonder insteekhaven de doorsnijding van bodems niet significant is. Op basis hiervan wordt deze locatie 'neutraal' beoordeeld voor dit aspect. Uit de beschrijving in fase II (§4.2, p. 111) blijkt dat er wel een insteekhaven nodig is.

In de aanvulling wordt als randvoorwaarde voor mogelijke locaties gesteld dat deze bereikbaar moeten zijn voor schepen van CEMT klasse IV. In dat geval zijn de locaties Goese Sas Oost en West ten onrechte meegenomen als mogelijke locaties in fase I.

- De Commissie adviseert bij het vervolgproces uit te gaan van consistente uitgangspunten voor het bedrijventerrein. Zie verder hoofdstuk 3 van dit advies.

2.1.3 Onderbouwing van het initiatief

MER

In het huidige omgevingsplan wordt uitgegaan van terughoudendheid waar het nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen betreft. Het provinciaal beleid is gericht op 'bundeling en concentratie', door stimulering van meervoudig ruimtegebruik en voorkeur voor inbreiding op of uitbreiding van bestaande terreinen boven nieuwe terreinen. Daarnaast hebben behoud van landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden hoge prioriteit. In het MER (p.122-127) wordt deze lijn verlaten op grond van het feit dat het hier een 'thematisch' (havengebonden) bedrijventerrein betreft.

⁴ In de Marktscan Vlaketunnel wordt overigens ontwikkeling van een haven voor schepen kleiner dan klasse IV niet zinvol geacht.

Voor (het ontwikkelen van) havengebonden bedrijvigheid wordt in het omgevingsplan een aantal (andere) locaties genoemd.⁵ Volgens het MER vallen deze locaties (onder meer de Sloehaven te Vlissingen) af, omdat het hier gaat om havens toegankelijk voor zeeschepen, die dan ook voor zeehavengebonden bedrijvigheid gereserveerd moeten worden. Voor de binnenvaart is dan een nieuw watergebonden bedrijventerrein nodig. Dit dient onder meer om de uitplaatsing van bedrijven uit Goes op te vangen.

Uit de economische analyse (Marktscan Vlaketunnel) blijkt dat een kleine uitvoering van het 'natte' bedrijventerrein (langshaven met loswal) voldoende is om verplaatsing van de bedrijven uit Goes op te vangen. In het MER wordt niet aannemelijk gemaakt dat de opgave (in eerste instantie de uitplaatsing van bedrijven uit Goes) niet kan worden ondergebracht op een bestaand bedrijventerrein, dan wel over meerdere terreinen kan worden verdeeld, die wel aansluiten bij uitgangspunten van het vigerende provinciaal beleid.

Samenvattend concludeert de Commissie dat het MER onvoldoende onderbouwt dat:

- het noodzakelijk is een nieuw watergebonden bedrijventerrein aan te leggen, in plaats van vestiging op (een) bestaande havenlocatie(s);
- de 'grote' uitvoering (met insteekhaven) van het watergebonden bedrijventerrein noodzakelijk is.

Aanvulling

De locaties Vlissingse Buitenhaven en Sloehaven zijn volgens de aanvulling niet in overweging genomen vanwege respectievelijk de vestigingsvoorkeur van de watergebonden bedrijven en reservering voor zeehavengebonden bedrijvigheid (p. 18). De aanvulling geeft niet aan:

- of de mogelijke vestigingsplekken op de locatie Sloehaven daadwerkelijk op korte of middellange termijn voor zeehavengebonden bedrijvigheid gebruikt zullen worden;
- of het mogelijk is de opgave te verdelen over meerdere terreinen die wel aansluiten op het vigerend provinciaal beleid, zoals het in het Omgevingsplan beschreven beleid (p. 111) vraagt;
- of een 'grote' uitvoering, met voor ieder bedrijf een 'eigen' kadelenkte, noodzakelijk is in het licht van zuinig ruimtegebruik.

■ De Commissie concludeert dat nut en noodzaak van een nieuw 'groot' uitgevoerd binnenvaartgebonden bedrijventerrein onvoldoende zijn onderbouwd in het MER en de aanvulling. De Commissie adviseert een systematische werkwijze te volgen, waarin allereerst wordt uitgegaan van de minimaal noodzakelijke technisch-inhoudelijke randvoorwaarden voor het bedrijventerrein. De Commissie adviseert conform de SER-ladder de (eventueel na herstructurering en / of kleine uitbreiding) beschikbare ruimte op bestaande locaties af te zetten tegen een onderbouwde behoefte aan uitbreiding van binnenvaartgebonden bedrijventerreinen (zie verder hoofdstuk 3 van dit advies).

⁵ Hier wordt door verschillende indieners van zienswijzen op gewezen.

2.2 Trechtering locaties (fase I)

2.2.1 Toetsingskader en toepassing hiervan algemeen

MER

In het MER wordt onvoldoende toegelicht waarom aan bepaalde toetsingscriteria bij de vergelijking van alternatieven een zwaar gewicht is toegekend.

Aanvulling

In de aanvulling is het beoordelingskader nader toegelicht. De Commissie plaatst bij het beoordelingskader de volgende kanttekeningen:

- In fase I wordt een aantal locaties uitgesloten op basis van mogelijke gevolgen op Natura 2000. Naar deze effecten is echter slechts beperkt onderzoek gedaan. De Commissie acht het niet onwaarschijnlijk dat sommige locaties hierdoor onterecht zijn afgevallen (zie ook §2.2.2).
 - Zowel de randvoorwaarden die voortkomen uit de beoogde types bedrijvigheid als de randvoorwaarden die voortkomen uit gewenste ontwikkelaspecten (zoals infrastructuur) zijn onvoldoende duidelijk. Hierdoor is niet of moeilijk te beoordelen of de toetsingscriteria juist zijn doorvertaald naar 'scores' van de verschillende locaties.
 - De ruimtelijke kenmerken van de onderzochte locaties zijn slechts in zeer algemene termen beschreven en op kaart aangegeven. Hierdoor is niet verifieerbaar of het toetsingskader juist is toegepast.
 - Ten onrechte wordt opgemerkt dat de PEHS een wettelijke bescherming kent (p. 29/30). De categorisering van dit criterium als 'uitsluitend' is dan ook onterecht.
 - Het MER hanteert mogelijk significante gevolgen op Natura 2000 gebieden als een uitsluitend criterium. Indien hiervoor wordt gekozen dient dit bij alle locaties op dezelfde manier te gebeuren. Dat is in de aanvulling niet het geval:
 - bij de locatie Goese Sas Oost wordt zonder onderbouwing gesteld dat mogelijke negatieve effecten waarschijnlijk mitigeerbaar zullen zijn;
 - bij de locatie Schorebrug wordt gesteld dat een negatief effect kan optreden op natuurwaarden van de Westerschelde, en vervolgens, zonder onderbouwing, dat geen significant effect op instandhoudingsdoelstellingen van de Westerschelde wordt verwacht;
 - bij de overige locaties gelden mogelijk negatieve effecten direct als uitsluitend criterium (zie ook §2.2.2 van dit advies).
- De Commissie adviseert een systematische werkwijze te volgen zoals beschreven in hoofdstuk 3 van dit advies.

2.2.2 Natuur

MER

De beoordeling van de negen locaties op het aspect natuur in fase I van het MER is zeer globaal. Beoordeling van de effecten op Natura 2000-gebieden is primair gebaseerd op de afstand tot die gebieden. Het is echter goed mogelijk dat aansluiting bij een bestaande locatie, (zelfs wanneer deze grenst aan een Natura 2000-gebied) minder gevolgen heeft dan een nieuwe locatie (die niet grenst aan een Natura 2000-gebied, maar waar door externe werking wel

nieuwe effecten kunnen ontstaan⁶). Om dit te beoordelen is het nodig voor de verschillende locaties op dezelfde, onderling vergelijkbare wijze, na te gaan welke mogelijke effecten er kunnen optreden en of deze daadwerkelijk gevolgen hebben voor de soorten en / of habitats waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd. Het is immers ook mogelijk dat er zich geen populaties / habitats bevinden in de invloedssfeer van bepaalde locaties.

Bij de voorkeurslocatie Schorebrug is bij de beoordeling het nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Yerseke en Kapelse Moer' buiten beschouwing gelaten (p. 77: "PM Natura 2000- gebied Yerseke en Kapelse Moer toevoegen").

De informatie over de negen locaties in het MER is onvoldoende om per locatie vast te kunnen stellen of significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden wel of niet kunnen worden uitgesloten. Mogelijk zijn locaties ten onrechte afgevallen doordat het criterium 'effecten op Natura 2000' in werkelijkheid minder onderscheidend is dan in het MER wordt gesuggereerd. Anderzijds is naar het oordeel van de Commissie de informatie over de voorgenomen activiteit uit het MER ook niet voldoende om significante gevolgen op voorhand uit te sluiten bij een invulling van de locaties met bedrijven uit milieucategorie 4.2.

Aanvulling

In de aanvulling zijn de teksten en beoordelingen aangepast. Er is nauwelijks nader onderzoek gedaan en de diepgang van het onderzoek blijft evenals in het MER zeer beperkt in relatie tot het gewicht dat aan het aspect in de weging wordt toegekend. De onderbouwing van de score 'zeer negatief'(-- in fase I is in een aantal gevallen dat 'op voorhand niet is uit te sluiten' dat er effecten op Natura 2000 mogelijk zijn. Er is bij geen van de locaties een daadwerkelijke verwachting van significante effecten.

De beoordeling van de locaties Schorebrug en Goese Sas Oost in fase I wijkt af van die van de overige locaties (zoals beschreven in §2.2.1 van dit advies). Bij andere locaties leidt een mogelijk negatief effect tot uitsluiting (--).

Verder merkt de Commissie op dat bij de locatie Veerse Meer Oost wordt aangegeven dat een kreekrest (EHS) in het gebied doorsneden wordt. Dit is weliswaar het geval op het indicatieve kaartje (met ovale locatieaanduiding), maar indien het bedrijventerrein niet als ovaal wordt vormgegeven kan deze groten-deels vermeden worden.

■ De Commissie concludeert dat in het MER en de aanvulling sprake is van een inconsistente beoordeling van effecten op natuur en van mogelijk onterechte uitsluiting van locaties in fase I. Zij adviseert daarom voor die locaties die aan de harde randvoorwaarden voldoen (eerste stap, zie hoofdstuk 3 van dit advies) een voortoets uit te voeren. Om na te gaan of (door externe werking) significante gevolgen kunnen worden uitgesloten moet hierbij aandacht worden besteed aan de gevoeligheid van soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd voor verstoringmechanismen, de reikwijdte van (extra) verstoringen vanuit locaties en transportroutes, de ruimtelijke verspreiding van populaties en de significantie van eventuele verstoringen voor de populaties van deze soorten.

⁶ Bijvoorbeeld door nieuwe transportroutes door of langs het Natura 2000-gebied of verstoring van rust- of foerageergebieden voor vogelpopulaties.

2.2.3 Cultuurhistorie

MER

Voor het beoordelen van de score op archeologie is alleen gebruik gemaakt van de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW). Deze is echter zeer grofmazig. Het is niet duidelijk of er daadwerkelijk archeologische waarden op de onderzochte locaties aanwezig zijn.

Aanvulling

In de aanvulling is, tevens gekeken naar de gegevens uit ARCHIS 2. Hiermee is voldaan aan de minimale eisen van de KNA⁷ omtrent een archeologisch bureau-onderzoek. Het daadwerkelijke onderzoek naar mogelijk aanwezige archeologische waarden en de vraag of deze *in situ* behouden kunnen worden wordt verschoven naar de uitvoeringsfase.

- Op strategisch niveau kan het aspect cultuurhistorie met deze gegevens worden meegewogen in de locatiekeuze.

2.3 Beoordeling voorkeurslocaties (fase II)

MER

In het oorspronkelijke MER wordt eerst op basis van beschikbare gegevens over milieu- en ontwikkelingsaspecten een selectie ('trechtering') gemaakt waarbij uit de negen beschikbare locaties de twee meest kansrijke worden geselecteerd. Deze worden vervolgens in Fase II nader onderzocht.

Bij de beoordeling van de voorkeurslocaties (fase II in het MER) heeft de Commissie de volgende opmerkingen met betrekking tot het aspect natuur:

- Voor beide locaties is niet gekeken naar indirecte effecten op overige natuurgebieden (buiten Natura 2000) door externe werking;
- De analyse van effecten op leefgebied van beschermde soorten is weinig diepgaand. In het MER wordt verwezen naar respectievelijk het onderzoek van Witteveen+Bos (voor Goese Sas Oost) en een rapport van Arcadis (voor Schorebrug). Het blijft onduidelijk welke effecten op welke beschermde soorten al dan niet kunnen worden uitgesloten en welke mitigerende maatregelen hiervoor wenselijk of noodzakelijk zijn. Uit de formulering blijkt dat geen onderzoek is gedaan naar het daadwerkelijk voorkomen van beschermde soorten (p. 108: "er zijn, voor zover bekend, mogelijk alleen beschermde vogels aanwezig");
- Bij de beoordeling van effecten op Natura 2000 gebieden in de voortoets wordt niet omschreven waar mitigerende maatregelen precies uit bestaan. Ook uit de ontwerp-structuurvisie blijkt nog niet om welke mitigerende maatregelen het gaat en of deze daadwerkelijk genomen worden. Daarnaast wijst de Commissie erop dat uit diverse uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt dat eventuele mitigerende maatregelen bij een voortoets nog niet mogen worden betrokken in de vraag of significante gevolgen kunnen worden uitgesloten⁸;
- Voor Goese Sas Oost wordt aangegeven dat het initiatief gevolgen kan hebben voor vogels die daar in de omgeving aanwezig zijn en waarvoor de Oosterschelde als leefgebied is aangewezen (externe werking). In het MER wordt aangegeven dat deze gevolgen niet significant zijn omdat de vogels

⁷ Kwaliteitsnorm Nederlandse archeologie.

⁸ ABRvS, 7 mei 2008, 200604924/1 (bestemmingsplan "De Zuiderklip"). Deze uitspraak is later onder andere bevestigd in ABRvS, 22 oktober 2008, 200706044/1 en 200706194/1 (bestemmingsplan "Waterfront-Noord").

kunnen uitwijken naar andere geschikte gebieden. Er wordt echter niet omschreven waar dergelijke andere gebieden in voldoende mate en op de juiste locaties voorhanden zijn. Voor met name steltlopers is de afstand tussen foerageergebied en hoogwatervluchtplaatsen van belang. Als alternatieve hoogwatervluchtplaatsen zich op grotere afstand van het foerageergebied bevinden kan dit wel tot een relevant effect leiden. Ook voor ganzen is beschikbaarheid van andere foerageergebieden niet vanzelfsprekend;

- Bij de beoordeling van effecten van ruimtebeslag wordt direct verwezen naar de 'effectenindicator' van Alterra. Deze is hiervoor echter niet bedoeld.

Aanvulling

In de aanvulling is aan de twee-fasen structuur vastgehouden. Op basis van fase I blijft echter slechts één locatie over. Deze structuur lijkt dan ook niet meer zinvol. Overigens leidt de Commissie uit de beschikbare informatie af dat de overgebleven locatie (Schorebrug) voor het aspect natuur óók zou worden uitgesloten, indien de wijze van toekenning van scores identiek zou zijn geweest aan die van de andere locaties (zie ook §2.2.2 van dit advies).

In de aanvulling is niet nader ingegaan op indirecte effecten op overige (niet Natura 2000) natuurgebieden door externe werking en op effecten op het leefgebied van beschermde soorten.

- De Commissie adviseert de werkwijze te volgen zoals beschreven in hoofdstuk 3.

3. AANBEVELING SYSTEMATIEK

Bij voortzetting van het proces adviseert de Commissie de volgende werkwijze te volgen.

Stap 1

Het bepalen van de randvoorwaarden en uitgangspunten / vereisten voor het bedrijventerrein, waaronder:

- 'harde' ruimtebehoefte en benodigde kadelenkte;
- de vereiste milieucategorie en daaruit voortkomende ruimtelijke randvoorwaarden;
- toegankelijkheid over de weg en over water (vereiste scheepvaartklasse waarvoor het toegankelijk moet zijn).

Stap 2

Het opstellen van een lijst met potentieel geschikte locaties, die aan bovengenoemde randvoorwaarden voldoen. Gezien de zienswijze van de gemeente Vlissingen adviseert de Commissie hierbij ook de Vlissingse Buitenhaven niet op voorhand uit te sluiten.⁹ De Commissie adviseert nadrukkelijk hierbij ook te kijken naar bestaande bedrijventerreinen die (al of niet na herstructurering of met een kleine uitbreiding) ruimte zouden kunnen bieden.

Stap 3

Het in beeld brengen van de milieueffecten voor die locaties die aan de randvoorwaarden en uitgangspunten voldoen. Het is aan te bevelen hierbij eerst

⁹ De gemeente Vlissingen geeft aan dat naar haar mening deze locatie bij de afwegingen moet worden betrokken.

de effecten in beeld te brengen die niet aan wettelijke vereisten voldoen en niet, of slechts tegen hoge kosten, mitigeerbaar zijn. Wanneer er hangende het onderzoek dan locaties afvallen is hiervoor geen verder onderzoek nodig. (Wanneer bijvoorbeeld duidelijk wordt dat een locatie al afvalt wegens niet eenvoudig mitigeerbare overschrijding van de normwaarden voor geluid of lucht op een gevoelige bestemming, hoeft voor deze locatie geen voortoets te worden opgesteld.)

Op basis van de beoordeling van de milieueffecten zullen één of meerdere locatie(s) overblijven. De milieueffecten van deze locaties vormen de kern van het planMER.

Stap 4

In stap 4 kunnen deze locaties op basis van (bestuurlijke) overwegingen nader beoordeeld worden.¹⁰ Tezamen met de informatie uit het planMER wordt hiermee de voorkeurslocatie onderbouwd. Op deze wijze wordt een scherp onderscheid gemaakt tussen milieu-inhoudelijke overwegingen en bestuurlijke overwegingen.

¹⁰ Het betreft overwegingen van betrokken overheden (provincie en gemeenten) maar ook van het betrokken bedrijfsleven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Provincie Zeeland, Directie Ruimte, Milieu en Water

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland

Besluit: vaststellen provinciale structuurvisie

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C04.1, D11.3, D12.1 en D04.1

Activiteit: Het inrichten van een watergebonden ('nat') bedrijventerrein

Betrokken documenten:

Naast het plan-MER heeft de Commissie de volgende documenten bij haar advisering betrokken:

- Omgevingsplan Zeeland 2006-2012;
- Marktscan nat bedrijventerrein Vlaketunnel (vertrouwelijk document);
- Notitie reikwijdte en detailniveau watergebonden bedrijventerrein Midden-Zeeland.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in De Bevelander: 17 december 2008

aanvraag toetsingsadvies: 16 december 2008

ter inzage legging MER: 18 december 2008 tot en met 28 januari 2009

brief van het bevoegd gezag: 20 februari 2009 (adviestermijn wordt met 6 weken verlengd)

toetsingsadvies uitgebracht: 17 april 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. C. van der Giessen
dr. C.J. Hemker
drs. G. Korf (werkgroepsecretaris)
dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)
drs. C.T.M. Vertegaal
drs. G. de Zoeten

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Maas Kruiningen B.V., Kruiningen
2. A. Boone, Yerseke
3. P.B.F. van der Borgt, Kruiningen
4. D. Lokerse, Kruiningen
5. Moeliker & Platteeuw Advocaten namens de heer J. van Loo, mevrouw J. van Loo-Akkerman, de besloten vennootschap J. van Loo Beheer B.V., De heer P. Poleij, mevrouw W.C. Poleij-Van Oeveren, de besloten vennootschap Vleesveebedrijf Poleij B.V., de besloten vennootschap P. Poleij Holding B.V., mevrouw T.P.M. Meeuwssen-Poleij, de heer R. Linssen, mevrouw M.G.M. Linssen-Weckx, de heer G. van Iwaarden, mevrouw J.K. van Iwaarden-Zweedijk, de heer C.H. Kuijper en mevrouw A.J. Kuijper-Delst, Middelburg
6. ChristenUnie afdeling Reimerswaal, Oostdijk
7. Grontmij, De Bilt
8. Gemeente Vlissingen, Vlissingen
9. Leefbaar Reimerswaal, Krabbendijke
10. drs. H.E. Winkelman juridisch adviesbureau b.v., namens Manoir Restaurant Inter Scaldes B.V. en Helianthushof Beheer B.V. Kruiningen en de heer J.P. Brevet en mevrouw C.S. Brevet-Sprenger, Kruiningen
11. Gemeente Reimerswaal, Kruiningen

Verslag inspraakavond 8 januari 2009

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Watergebonden bedrijventerrein Midden-Zeeland
en de aanvulling daarop**

De provincie Zeeland is voornemens een watergebonden bedrijventerrein te realiseren in Midden Zeeland. Om te bepalen op welke van negen locaties dit terrein moet komen, is een milieueffectrapport (plan-MER) opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2622-0

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

